

IT-revyen

Mellvik-Rapporten er verken avis eller nyhetsmagasin, men vi er definitivt opp-tatt av det som skjer rundt oss. Under overskriften IT-revyen kommenterer vi aktuelle nyheter og temaer i markedet og bransjen forøvrig. Vi konsentrerer oss om emner og trender som faller inn under MRS naturlige fagfelt, og inviterer leserne til å komme med innspill.

OS/2 rører fortsatt på seg

Å ta livet av gammel programvare er ikke lett. De fleste av oss kjenner problemet så altfor godt av egen erfaring: Vi kan introdusere og sette i drift nye verktøy og løsninger, men blir vi kvitt de gamle? Faretruende ofte er svaret et rungende NEI.

Derfor kommer det ikke som noen overraskelse at IBM har problemer med å avlive OS/2, operativsystemet de fleste av oss trodde var dødt for lenge siden. Men neida, OS/2 lever i beste velgående, og vil tydelig fortsette med det, til tross for at IBM nylig varslet stopp for OS/2-relaterte produkter (se Mellvik-Rapporten nr. 103 side 30). "Vi skal gjøre vårt beste for å hjelpe kundene over på alternative plattformer", sier IBM – men unnlater å fortelle hva eller hvordan. Og kundene – de sier nei: OS/2 er stabilt og pålitelig – og ikke minst kompatibelt, sier de. I og med at det er smått med videre vedlikehold av systemet, vil nok kompatibiliteten skranke over tid, men inntil videre er dette problemfritt.

God, gammeldags stabilitet er mer verdt enn noen gang: En leser fortalte nylig at de bruker OS/2 som vert for Windows XP. Virtual PC heter produktet som gjør slik 'hosting' mulig, og systemet bare går og går, som vår kontakt sier: Hver gang XP krasjer eller henger seg, omstartes den virtuelle maskinen, mens den fysiske maskinen og OS/2 ufortrødent fortsetter. Gevinsten er todelt: For det første går omstartingen av XP raskere enn om systemet hadde maskinen for seg selv, og for det andre reduseres sjansene for at data forsvinner i tilknytning til slike 'ulykker'. Neppe god nok grunn til å bestille OS/2, men for miljøer som allerede har både lisensene og ekspertisen, er det lett å akseptere at dette er effektivt.

Sin lave profil til tross, er det med andre ord rimelig å tro at OS/2 blir minst like seiglivet som DOS.

Microsoft virtualiserer

Apropos virtualisering og Virtual PC: Microsoft kjøpte nylig like godt opp Connectix, som utvikler og selger produktet. Et kraftigere signal om hvilken posisjon virtualisering og konsolidering allerede har fått, kunne ingen ha ønsket seg. VMware, som vi har presentert tidligere i denne spalten, har vært en dominerende aktør i dette voksende segmentet siden 1999, og utviklingen har åpenbart skapt interesse – og muligens bekymring – hos Bill Gates & Co.

Ifølge Microsoft skal Virtual PC bygges inn i selskapets operativsystemer, som dermed kan opptre som vertssystem for Linux, Unix, OS/2, Windows, DOS og andre PC-baserte operativsystemer. Om dette er en god idé kommer an på øynene som ser og oppgavene som skal løses. Vi skal imidlertid la tekniske vurderinger ligge i denne omgang, og konsentrere oss om det markedsmessige

aspektet: Hva vil Microsoft egentlig med produktet? At mye vil ha mer og at VMwares BUSINESS er interessant i seg selv, er neppe tilstrekkelig til å kvalifisere investeringen. Selskapet henviser til press fra kundebasen som ønsker seg virtuelle alternativer, mens den egentlige motivasjonen ganske sikkert er knyttet til langsiktige strategier. For eksempel er Virtual PC tilgjengelig for MAC-plattformen, hvilket gjør det rimelig å anta at Microsoft i overskuelig fremtid vil droppe det tapsbringende Office for Mac-produktet, og i stedet tilby en pakke som inkluderer Virtual PC og et enkelt OS-miljø sammen med Office for Windows.

Videre er det et faktum at Linux-trusselen fortsetter å vokse. Med Virtual PC kan en Windows-basert tjener være vert for virtuelle Linux-systemer, på samme måte som det motsatte ofte er tilfelle i dag. Om det kan være vanskelig å finne umiddelbare argumenter for en slik løsning, er det ingen tvil om at muligheten gir Microsoft et Linux-alternativ å slå i bordet med, som ivaretar kundeforholdet og det meste av kontrollen.

Likeledes vet Microsoft at mange installasjoner av VMware – typisk med Linux som vert og Windows som klient – har som motivasjon å etablere et trygt utviklingsmiljø der det er ufarlig om operativsystemet krasjer. Behovet for å skape et slikt kunstig miljø er i seg selv en fallitterklæring for et operativsystem som hevdes å være en pålitelig plattform for virksomhetskritiske anvendelser. Dette forholdet har Microsoft ikke vært i stand til å gjøre noe med, og det nest beste er å tilby et virtuelt miljø under Windows: Med Virtual PC inkludert i Windows blir det om ikke uinteressant så i alle fall mindre nødvendig å hengi seg til 3. parts produkter som VMware, og eventuelt andre operativsystemer for denne type oppgaver.

Om dette kan være verdt milliarder av kroner? Neppe på kort sikt, kanskje på lang sikt, men det er uten tvil de indirekte følgene som er mest interessante for Microsoft. At 'bundlingen' av Virtual PC vil gi en ytterligere omdreining på kompleksitetskruen for Windows, synes ikke å ha hevet et eneste øyenbryn.

SCO saksøker IBM – for misbruk av Unix

SCO har det ikke enkelt for tiden. Den formidable, verdensdekkende kundebasen er stor, men misfornøyd – og genererer minimale inntekter. Pengene fortsetter å renne ut, til tross for overtagelser og navneskifter. Linux-pionéren fra Utah, som inntil nylig het Caldera, er blitt til en sutrende og dalende Unix-stjerne, og selv Linux-virksomheten går i beste fall for halv maskin. Fremtidsutsiktene er slett ikke gode.

Blant eiendelene som fulgte med på lasset ved overtagelsen av ærverdige SCO, var rettighetene til Unix. Navnet ble overført til The Open Group på slutten av 90-tallet (se artikkelen "UNIX: Levende eller døende?" i Mellvik-Rapporten nr. 98, som også gjennomgår Calderas turbulente historie), mens kildekode ble liggende på kistebunnen. Nå er bunnen bokstavelig talt nådd, og selskapet graver på loft og i kjeller etter verdier som kan holde dem i live. Salg av rettigheter til Unix-bibliotekene skulle ifølge pressemeldinger tidligere i år sørge for salt i maten for en stund, men det går åpenbart for sakte: Inntekter som kommer et år

eller lenger frem i tid, er av liten verdi dersom selskapet ikke klarer å holde seg flytende så lenge.

Desperasjon skaper kreativitet, om ikke nødvendigvis god fantasi, og SCO har like godt snudd seg rundt og saksøkt IBM for misbruk av tilgangen til Unix kildekode. Saksøker vil ha én milliard USD for skaden de plutselig har oppdaget, og legger ikke skjul på at IBM kun er det første av flere mål i skuddlinjen. Vi trenger ingen krystallkule for å vite at HP er neste offer, og deretter Sun Microsystems.

Påstanden fra SCO er at IBM – i strid med inngåtte avtaler – har tatt kildekode og ideer fra Unix og overført disse til Linux. Videre hevder de at en rekke av 'hemmelighetene' er frigitt som åpen kildekode (OPEN SOURCE) og dermed fritt vilt – med ubotelig skade for SCO som følge. Vi kan ikke se bort fra at det finnes juridisk hold i noen av påstandene. Erfaring fra lignende saker som har versert i det amerikanske rettssystemet, indikerer at det skal lite til før en fjær blir til mange høns og store penger.

Moralsk og intellektuelt er det imidlertid umulig å gjøre annet enn å riste på hodet av hele saken. Vel er SCO i en desperat situasjon, og ved sin fulle rett til å gjøre det som er mulig for å holde seg flytende. På den andre siden er det vanskelig å se at dette kan bli noe annet enn en siste krampetrekning. En håndfull Unix-implementasjoner har vært i det vi kaller PUBLIC DOMAIN i over 10 år, og Linux-bølgen har forlenget passert nivået hvor den kan stoppes. Å hevde at Linux var et leketøy inntil IBM slapp ut sine tyverier fra Unix, er ikke bare tåpelig, men også en fornærmelse mot titusener av høyst oppegående utviklere som har bidratt til å gjøre Linux til en suksess. Likhetene med den pågående farsen rundt kopirett og Internett er slående: Vi skal alle gjøres til kjeltringer fordi vi har kommet i skade for å kjøpe musikk vi liker, og har valgt å ta den med i bilen eller på hytta.

SCO planlegger å saksøke hele Unix-verden, som er på full fart over til Linux, en overgang SCO ikke har klart eller tror de klarer. Dette er dødsgrammer, ikke en overlevelses-strategi. Underveis kan selskapet knapt unngå å komme på kant med både markedet og alt som finnes av potensielle samarbeidspartnere. Først ut er UnitedLinux-samarbeidet, som allerede skranter på grunn av SCOs juridiske manøvrer.

I all denne ufornuften ser vi kun én fornuftig vei ut: At IBM like godt kjøper restene av SCO/Caldera og blir ferdig med hele saken. Sannsynligheten er stor for at et oppkjøp blir billigere og enklere enn å starte den juridiske tredemøllen for alvor, og begge parter har unnlat å si noe negativt om en slik mulighet.

De fleste av oss trodde SCO var historie da restene av selskapet ble overtatt av Caldera i fjor. Vi tok feil. Det skal åpenbart mer til for å ta livet av 25 års Unix-historie. Mon tro om ikke IBM vil ha betydelig bedre odds for suksess. Og kjenner vi IBM rett, ser selskapet positivt på å besitte rettighetene til Unix, om de er aldri så historiske.

Linux for hippier og hackere

Linux er blitt BUSINESS – forlenget. Derfra til å bli forstått, er imidlertid et drøyt stykke. Hva kan være så komplisert å forstå ved et operativsystem eller en OS-

Business Week 3/3/2003

plattform? Under det vi kan kalle normale omstendigheter ville det hele ha vært innlysende. Det er imidlertid lite som er normalt eller tradisjonelt ved Linux. Vi trenger ikke å gå lenger enn til opprinnelse og utviklingsmiljø for å konstatere at lite stemmer overens med normalen. Grunnlaget for misforståelser – overlagte eller uaktsomme – er med andre ord det aller beste.

Utgangspunktet for denne refleksjonen er å finne i en fersk utgave av det relativt velrenommerte amerikanske ukebladet Business Week. Utgavens COVER STORY, som det heter på fagspråket, er om Linux, og allerede på forsiden aner vi vinklingen: "HOW A RAGTAG BAND OF SOFTWARE GEEKS IS THREATENING MICROSOFT AND SUN – AND TURNING THE COMPUTER WORLD UPSIDE DOWN." Bill Gates kunne neppe ha gjort det bedre selv. Microsoft arbeider hardt for å gi verden akkurat dette bildet – at Linux og OPEN SOURCE er asosiale, halvsprø ungdommer som primært er ute etter å lage krøll for Microsoft og andre etablerte aktører i markedet.

Det burde være innlysende at ingen av elementene i bildet er korrekte: Det skal noe helt annet til for å få en etablert og fastkjørt IT-verden over på et nytt spor, hvilket er hva som skjer i disse dager – med høyst interessante og udelt positive konsekvenser: Mer konkurranse, høyere kvalitet, raskere progresjon og åpninger for nye ideer.

Vi hører, leser om og erfarer alt det gode som følger i kjølvannet av åpen, fri programvare og Linux. Samtidig øker klagesangen om Microsoft i styrke og mengde: Lisenser, kvalitet, sikkerhet, support, pålitelighet – alt er galt. Men hvor blir det av den store flodbølgen, 'deserteringen' til 'den nye verden'? Avstanden mellom tale og handling er unektelig stor. En hel verden sutrer over Microsoft den ene dagen, og betaler blodpenger den neste. Er det sløvhet, latenskap eller en fullstendig frikobling mellom det som sies og det som menes?

Vi har ikke svarene, men vi ser det opplagte – og trenger ikke å gå lenger enn til IBM for å ane hvor Linux står om et par år: Dominant på tjenersiden, full fart på desktopsiden. Samtlige leverandører i markedet med unntak av HP driver denne utviklingen videre, til Microsofts store ergrelse. Kuppet i Business Week har ingen langvarige effekter, men er først og fremst en indikasjon på hvor vanskelig det er for stivbente og konservative økonomi-journalister å fatte hva som skjer. De har det vi kaller en RUDE AWAKENING i vente. Det er godt markedet har kort hukommelse, ellers kunne arbeidsledighet bli neste kapittel for 'oldtimerne'.

IP-soner hagler over Europa

Trådløse nettverk er i vinden og i pressen – over hele verden. En evolusjon er i ferd med å bli en revolusjon som skifter utviklingen innen digital kommunikasjon over på et nytt spor. Følgene vil bli katastrofale for den tradisjonelle telecom-bransjen, som fortsatt lever og praktiserer i forhold til en virkelighet som gikk over i historien i forrige århundre.

Dette bekymrer oss lite. Tvert imot ønsker vi utviklingen hjertelig velkommen. Slike revolusjoner skaper spenning, utvikling, innovasjon – og ikke minst lavere priser. Offentlige og halvoffentlige IP-soner spiller en sentral rolle i utviklingen, et forhold som typisk nok har gått tallrike telecom-aktører hus forbi. Som vi diskuterte i artikkelen 'Trådløshet truer telefonlinjene' i forrige utgave, er det først

og fremst i Silicon Valley vi ser praktiske eksempler på den fremtiden vi har i vente. Resten av verden henger imidlertid ikke langt etter, og for Europas del hagler det nærmest med nye IP-soner i disse dager. Deres eksistens er blitt et viktig markedsføringsmoment for hoteller, spisesteder, leilighetskomplekser og kjøpesentre. De trekker kjøpesterke folk, hvilket er mer enn god nok motivasjon for å sette i gang.

Swisscom, det sveitsiske televerket, som i likhet med sine slektninger i andre europeiske land er privatisert og kommersialisert, hører til unntakene i dette selskapet. Swisscom har i løpet av de siste månedene kjøpt opp flere IP-sone selskaper rundt om i Europa, lagt dem inn under en ny paraply med navnet Swisscom Eurospot, med en klar målsetting: Å bli dominant i Europa på IP-soner. Med over 800 aktive soner fra starten av, er Eurospot allerede markedsledende. Andre aktører med pan-europeiske ambisjoner er britiske BT Openzone, mens regionale selskaper som Telenor, Telia og Deutsche Telecom ligger lavt i terrenget.

Aktivitetene fra Eurospot og Openzone vil fungere som et kraftig spark på skinnelaggen til andre aktører med ambisjoner. Dessuten vil de bidra til at verdien av private soner – i hoteller og andre offentlige steder – mangedobles fordi etterspørselen øker, og den som har størst dekning vil automatisk tiltrekke seg flest kunder. I en ellers relativt tørr IT-hverdag der pessimisme eller vente-og-se holdninger preger det meste, er WLAN-eksplosjonen et velkomment lyspunkt som vi skal høre og se mye til i året som kommer. [Se også artikkelserien om trådløse lokalnett, som begynner på side 11.] ■